

جستاری در ضرب‌المثل‌های رایج لشنی

محمد رضائی * shekoofe.dehghani105@gmail.com

کارشناس ارشد فرهنگ و زبان‌های باستانی

شگوفه دهقانی

کارشناس حقوق

واژگان کلیدی

* گویش لشنی

* ضرب‌المثل

* طنز

* آموزه اخلاقی

* زیباشناسی

چکیده

یکی از موارد فرهنگ و ادب عامه در بین هر قوم، ملت و طایفه‌ای، ضرب‌المثل‌ها هستند. ضرب‌المثل گونه‌ای از بیان است که معمولاً تاریخچه و داستانی پندآموز و نکته‌ای اخلاقی در پس بعضی از آن‌ها نهفته است. در این مقاله به روش تحلیل-میدانی سعی شده شمار زیادی از ضرب‌المثل‌های گویش لشنی متعلق به بافت قدیم ارسنجان، جمع‌آوری گردد و بعد از آن، آوانگاری و مفهوم‌یابی شود و هم‌چنین نحوه کاربرد آن در میان مردم تعیین گردد که خود این ضرب‌المثل‌ها شامل نکات اخلاقی هستند که معمولاً همراه با طنز است و حاکی از جهان‌بینی این طایفه است. هر کدام از این مثل‌ها نیز اگر به آن‌ها دقت شود، نشان‌دهنده این است که بر اساس یک یا چند اصل زیباشناسی چون تناسب، سجع، تکرار، تشبیه و... ساخته شده‌اند.